

NK-110

27 November-2013

T.Y. B.Com. (Sem.-V)**303 : Business Laws – I****Time : 3 Hours]****[Max. Marks : 70**

- સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
Instruction : All questions are compulsory.
 (2) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.
 Figures to the right indicate marks.

1. (A) કરારની વ્યાખ્યા આપી, તેના આવશ્યક તત્ત્વો સમજાવો. 6
 Define contract and explain it's essential elements.
 અથવા/OR
 સગીર સાથેની સમજૂતીઓને લગતો કાયદો સમજાવો.
 Explain the law related to agreements with the Minors.
- (B) દરખાસ્તની વ્યાખ્યા આપો અને દરખાસ્તનું રદીકરણ કેવી રીતે થાય તે સમજાવો. 4
 Define offer and explain how an offer can get lapsed.
 અથવા/OR
 કાયદેસર સ્વીકાર અંગેના નિયમો આપો.
 Give the rules for valid acceptance.
- (C) તફાવત સમજાવો : બળજબરી અને અયોગ્ય લાગવગ 4
 Differentiate : Coercion & Undue influence.
 અથવા/OR
 'ભૂલ' ઉપર ટૂંકનોંધ લખો.
 Write a short note on 'Mistake'.
2. (A) 'અવેજ વિનાના કરાર રદબાતલ ગણાય છે.' આ નિયમના અપવાદો સમજાવો. 6
 'Contracts without consideration are void'. Explain exceptions of this rule.
 અથવા/OR
 'આભાસી કરાર ખરેખર કરાર હોતા નથી.' સમજાવો.
 'Quasi contracts are not real contracts'. Explain.

(B) કાયદેસર ટેન્ડરની આવશ્યકતાઓ જણાવો.
Mention the requisites of valid tender.

4

અથવા/OR

પૂર્વાપેક્ષિત કરારભંગ

Anticipatory breach of contract.

(C) શરતી કરાર

4

Contingent Contracts

અથવા/OR

દેવાં ચૂકવણીના નિયમો જણાવો.

Mention the rules for appropriation of payment.

3. (A) આબકારી જકાત શું છે ? તેના જુદાં-જુદાં પ્રકારો જણાવો.

6

What is Excise Duty ? Mention different types of Excise duties.

અથવા/OR

સેન્વેટ (CENVAT) વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

Write a short note on CENVAT

(B) વ્યાખ્યા આપો :

4

Define :

(1) કારખાનું

Factory

(2) ઉત્પાદક

Manufacturer

અથવા/OR

વ્યાખ્યા આપો :

Define :

(1) આયાત કરેલ માલ

Exported Goods

(2) પ્રતિબંધિત માલ

Prohibited Goods

(C) નાના પાયાના ઉદ્યોગોને મળતી રાહતો.

4

Concessions given to small scale industries

અથવા/OR

ડમ્પિંગ વિરોધી ડ્યુટી અને સંરક્ષણાત્મક કસ્ટમ ડ્યુટી સમજાવો.
Explain anti-dumping duty and protective Customs Duty.

4. (A) શરત અને બાંધારીની વ્યાખ્યા આપો અને ગર્ભિત શરતો અને બાંધારીઓ સમજાવો. 6
Define condition and warranty and explain Implied conditions and warranties.

અથવા/OR

વેચાણ અને વેચાણ માટેની સમજૂતી વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
Explain the difference between Sale and Agreement to sale.

- (B) માલના પ્રકારો. 4
Types of Goods.

અથવા/OR

પ્રતિબંધના સિદ્ધાંતના આધારે વેચાણ.
'Sale' on the basis of principle of estoppel.

- (C) અણચૂકવાયેલ વેચનારનો લિયનનો અધિકાર જણાવો. 4
Mention the unpaid seller's Right of Lien.

અથવા/OR

અણચૂકવાયેલ વેચનારના ખરીદનાર સામેના હક્કો જણાવો.
Mention the unpaid seller's Right against the buyer.

5. નીચે આપેલા વિધાનોમાંથી તેમની નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો : 14

Answer the following by selecting the correct alternative among those given below :

- (1) કરાર એ .....
(a) પોલીસ દ્વારા અમલ કરાવી શકાય એવી સમજૂતી છે.
(b) કાયદા દ્વારા અમલમાં મૂકી શકાય તેવી સમજૂતી છે.
(c) માત્ર સામાજિક સમજૂતી છે.

A contract is

- (a) An agreement enforceable by Police
(b) An agreement enforceable by Law
(c) Only a Social Agreement.

- (2) દરખાસ્તનો સ્વીકાર .....
- (a) શરતી હોઈ શકે છે.
  - (b) બિનશરતી હોઈ શકે છે.
  - (c) સંપૂર્ણ અને બિનશરતી હોવો જોઈએ.

Acceptance of an offer

- (a) May be conditional
- (b) May be unconditional
- (c) Should be absolute and unconditinal

- (3) એક તબીબ અને દર્દી વચ્ચે કરાર થયો હોય તો આપણે _____ નું અનુમાન કરી શકીએ છીએ.

- (a) બળજબરી
- (b) ગેરરજૂઆત
- (c) અયોગ્ય લાગવગ

In a contract between A doctor and a patient, we can presume _____

- (a) Coercion
- (b) Misrepresentation
- (c) Undue influence

- (4) દગો એક .....

- (a) ગુનાહિત કૃત્ય છે.
- (b) છેતરવાના ઈરાદાથી કરેલ કૃત્ય છે.
- (c) (a) અને (b) બંને

Fraud is

- (a) A criminal act
- (b) Committed with an intention to deceive
- (c) Both (a) and (b)

- (5) સગીર સાથેની સમજૂતી .....

- (a) શરૂઆતથી રદબાતલ ગણાય છે.
- (b) રદબાતલ થવાને પાત્ર સમજૂતી ગણાય છે.
- (c) બિન અમલી સમજૂતી ગણાય છે.

An agreement with a minor is

- (a) void ab initio
- (b) voidable agreement
- (c) unenforceable agreement

- (6) નાદાર વ્યક્તિ કરાર કરી શકતી નથી. કારણ કે .....
- (a) તે ગુનેગાર હોય છે.
  - (b) તે કાયદાનુસાર સમર્થ પક્ષકાર ગણાતાં નથી.
  - (c) તેની પાસે નાણાકીય સવલતો હોતી નથી.

An insolvent person cannot enter into contract because

- (a) such person is a criminal
- (b) such person is not considered as a competent party according to law
- (c) such person does not have financial resources

- (7) કરારમાં અવેજનું પાલન .....

- (a) વચન આપનારે કરવાનું હોય છે
- (b) વચન લેનારે કરવાનું હોય છે.
- (c) વચન આપનાર અને વચન લેનાર બંનેએ કરવાનું હોય છે.

In a contract, consideration must be fulfilled by

- (a) the promisor
- (b) the promisee
- (c) by the promiser as well as promisee.

- (8) લગ્નને અવરોધક સમજૂતી એ .....

- (a) રદબાતલ સમજૂતી છે.
- (b) રદબાતલ થવાને પાત્ર સમજૂતી છે.
- (c) નિષ્પાદનીય કરાર છે.

An agreement in restraint of marriage is a

- (a) Void Agreement
- (b) Voidable Agreement
- (c) Executory Contract

- (9) આબકારી જકાત _____ ઉપર લાદવામાં આવે છે.

- (a) ભારત દેશમાં ઉત્પાદિત માલ
- (b) ભારતમાં વેચવામાં આવતો માલ
- (c) ભારત દેશની સીમાની બહાર વેચાતો માલ

The Excise duty is levied on

- (a) goods manufactured in India
- (b) goods sold in India
- (c) goods sold outside the boundaries of India

(10) કસ્ટમ ડ્યુટી _____ ઉપર લાદવામાં આવે છે.

- (a) માત્ર નિકાસી માલ
- (b) માત્ર આયાતી માલ
- (c) આયાત અને નિકાસ કરેલ માલ

Custom Duty is levied on _____

- (a) only exported goods
- (b) only imported goods
- (c) on import & exports both

(11) સેન્વેટ (CENVAT) એટલે .....

- (a) સેન્ટ્રલ વેલ્યુ એડેડ ટેક્સ
- (b) સેન્ટ્રલ વેલ્યુ અપ્લાઈડ ટેક્સ
- (c) સેન્ટ્રલ વેલ્યુ એડોપ્ટેડ ટેક્સ

CENVAT is

- (a) Central Value Added Tax
- (b) Central Value Applied Tax
- (c) Central Value Adopted Tax

(12) વેચાણ એક .....

- (a) નિષ્પાદિત કરાર છે.
- (b) રદબાતલ કરાર છે.
- (c) નિષ્પાદનીય કરાર છે.

Contract of sale is a _____

- (a) An Executed Contract
- (b) Void contract
- (c) An Executory Contract

(13) શરત એક એવો પ્રબંધ છે જે .....

- (a) કરારના મૂળ ઉદ્દેશ સાથે સંબંધિત હોય.
- (b) કરારના મૂળ ઉદ્દેશથી ગૌણ બાબત સાથે સંબંધિત હોય.
- (c) વેચાણના કરારમાં લાગુ પડતો નથી.

Condition is a stipulation on which is

- (a) directly related to the main purpose of the contract.
- (b) related to a purpose collateral to the main purpose of contract.
- (c) not applicable in a contract of sale.

(14) માલનું પુનઃવેચાણ કરવાનો અધિકાર .....

- (a) ખરીદનારને હોય છે.
- (b) વેચનારને હોય છે.
- (c) અણચૂકવાયેલ વેચનારને હોય છે.

Right to re-sale the goods is a right of

- (a) The Buyer
  - (b) The Seller
  - (c) An Unpaid Seller
-